

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHĽAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie marec 2015

III. senát

Nálezy:

spisová značka	III. ÚS 427/2012
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie označených článkov ústavy a medzinárodných dohovorov postupom prezidenta Slovenskej republiky (ďalej aj „prezident republiky“ alebo „prezident“) súvisiacim s jeho vymenovaním do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej aj „generálny prokurátor“).</p> <p>Podstatou sťažnosti bolo posúdenie ústavnosti časového priestoru, doby, ktorá uplynula, kým prezident republiky vyjadril autoritatívnu pozíciu voči sťažovateľovi, ktorý bol zvolený Národnou radou Slovenskej republiky (ďalej aj „národná rada“) ako kandidát na generálneho prokurátora, a to z hľadiska subjektívnych ústavných práv sťažovateľa.</p> <p>Sťažovateľ namietal nečinnosť prezidenta republiky pri jeho menovaní do funkcie generálneho prokurátora, čím malo dôjsť aj k porušeniu rovnosti a diskriminácie pri prístupe k verejným funkciám.</p> <p>Sťažovateľ bol 17. júna 2011 národnou radou platne v tajnej voľbe zvolený za kandidáta na vymenovanie do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky a uznesením národnej rady č. 499 zo 17. júna 2011 bol písomne navrhnutý prezidentovi republiky na vymenovanie do funkcie generálneho prokurátora. Prezident však sťažovateľa nevymenoval. Prezident republiky svoju pretrvávajúcu nečinnosť vysvetľoval viackrát rôznymi a navzájom nesúvisiacimi dôvodmi, ktoré však nie sú právne relevantné. V deň konania voľby prezident republiky avizoval, že s vymenovaním počká do rozhodnutia ústavného súdu vo veci sp. zn. PL. ÚS 95/2011 (tajná/verejná voľba), pričom sa vyjadril, že: „určite, že sú aj ďalšie faktory, ktoré môžu moje rozhodnutie o vymenovaní pána Č. ovplyvniť. A jeho pôsobenie na generálnej prokuratúre je jedným z nich. “. Podľa sťažovateľa vec sp. zn. PL. ÚS 95/2011 nemala na jeho vymenovanie vplyv, pretože bol zvolený v tajnej voľbe v súlade s vtedy platnými predpismi a taktiež platí prezumpcia ústavnosti. Ústavný súd napokon v tejto veci rozhodol, že relevantná právna úprava je v</p>

	<p>súlade s ústavou.</p> <p>Prezident republiky sa však 14. októbra 2011 vyjadril, že „Č. je pre mňa terciárna otázka v tomto momente“. Sťažovateľ na to požiadal prezidenta republiky o osobné stretnutie v záujme vyhnutia sa súdnym sporom. Takéto stretnutie sa neuskutočnilo. Ako uvádza sťažovateľ, „zrazu sa objavili ďalšie dôvody“ na odkladanie jeho vymenovania. Prezident republiky uviedol, že „ Ústavný súd sa nezaoberal tým, že sa menil dvakrát zákon, kandidáti sa prihlásili, potom sa odvolali, potom čakali, čo bude...“, alebo že prezident „nie [je] presvedčený, že táto voľba [tajná voľba, v ktorej bol sťažovateľ zvolený za kandidáta na vymenovanie do funkcie generálneho prokurátora, pozn. sťažovateľa] nebola vyslovene organizovaná politickými stranami a generálny prokurátor by mal byť nezávislý“. Podľa sťažovateľa je rozhodnutie o nevyzmenovaní dôležitým dôkazom toho, že prezident republiky bol skutočne 18 mesiacov nečinný bez akéhokoľvek právneho dôvodu.</p> <p>Podľa sťažovateľa okamihom jeho navrhnutia prezidentovi na vymenovanie do funkcie generálneho prokurátora 17. júna 2011 vzniklo sťažovateľovi ústavné subjektívne právo byť vymenovaný do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Toto jeho ústavné subjektívne právo je individualizáciou a konkretizáciou jeho základného práva ako občana na prístup k verejnej funkcii, a podľa čl. 12 ods. 1 ústavy je preto neodňateľné, nescudziteľné, nepremlčateľné a nezrušiteľné. Toto právo sťažovateľa je však ku dňu podania tejto sťažnosti kontinuálne porušované nečinnosťou prezidenta republiky.</p> <p>Podstatou pôvodného predmetu sťažnosti bolo sťažovateľovo tvrdenie, že má nárok byť po voľbe v Národnej rade Slovenskej republiky menovaný do funkcie generálneho prokurátora, a tak má ústavný súd rozhodnutím, že prezident republiky je nečinný, konštatovaním tejto nečinnosti vytvoriť na prezidenta republiky tlak, aby vymenoval sťažovateľa do funkcie. Prezident republiky však napokon nie pasívitou, ale pozitívnym rozhodnutím vychádzajúcim z výkladu ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2012 odmietol menovať sťažovateľa generálnym prokurátorom. Proti tomuto rozhodnutiu sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť (I. ÚS 397/2014), v ktorej žiadal zrušenie rozhodnutia prezidenta republiky a vysvetľoval, že medzi sťažnosťami nie je vzťah litispendencie, pretože sťažnosť vedená pod sp. zn. I. ÚS 397/2014 smeruje proti nevyzmenovaniu do funkcie a predmetná vec smeruje proti nečinnosti, ktorá trvala do rozhodnutia prezidenta o nevyzmenovaní. (<i>Ústavný súd 4. decembra 2014 nálezom sp. zn. I. ÚS 397/2014 rozhodol: 1. Základné právo J.Č., na prístup k voleným a iným verejným funkciám za rovnakých podmienok podľa čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 21 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo vstúpiť do verejných služieb svojej krajiny za rovnakých podmienok podľa čl. 25 písm. c) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky z 28. decembra 2012 o nevyzmenovaní J.Č., do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky porušené boli. 2. Rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky z 28. decembra 2012 o nevyzmenovaní J.Č., do funkcie generálneho prokurátora Slovenskej republiky zrušuje.</i>) Predmetom tejto sťažnosti je posúdenie (ne)činnosti prezidenta v období od zvolenia sťažovateľa za kandidáta na generálneho prokurátora až do explicitného rozhodnutia prezidenta o jeho nevyzmenovaní.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Výklad ústavného súdu v rozhodnutí sp. zn. PL. ÚS 4/2012 podľa čl. 128 ústavy (ďalej len „Výklad“) o povinnosti prezidenta v primeranej dobe menovať alebo odmietnuť generálneho prokurátora, je pre posúdenie predmetnej veci určujúci. Z nálezu a pripojených odlišných stanovísk vyplýva, že predmetom diskusií v pléne bolo aj samotné určenie časového priestoru pre prezidenta. Pôvodný návrh počítal s povinnosťou prezidenta rozhodnúť bez zbytočného odkladu, avšak ústavný súd napokon rozhodol, že prezident musí rozhodnúť v primeranej lehote. Ústavný súd uviedol, že prezidentova limitovaná diskrecia „nezbavuje prezidenta a národnú radu zodpovednosti za to, aby zabezpečili, že funkcia generálneho prokurátora nezostane dlhodobo neobsadená. I keď ústava nestanoví žiadnu lehotu, v rámci ktorej má prezident rozhodnúť o tom, či navrhnutého kandidáta vymenuje do funkcie generálneho prokurátora alebo nie, musí sa i toto jeho rozhodovanie uskutočniť v určitom primeranom časovom rámci. K posúdeniu navrhnutého kandidáta by tak malo dôjsť v primeranej lehote, čo znamená v dobe, ktorú možno považovať za nevyhnutnú pre zváženie všetkých relevantných skutočností na výkon uvedenej právomoci v jednotlivých konkrétnych prípadoch. Uvedená požiadavka pritom platí nielen pre povinnosť národnej rady predložiť prezidentovi kandidáta na túto</p>

funkciu, ale aj pre povinnosť prezidenta rozhodnúť o tomto návrhu. Je zrejme, že z povahy rozhodovania o vymenovaní, ktoré je výsledkom voľby poslancov národnej rady a súhlasu prezidenta republiky, môže a bude dochádzať k tomu, že dosiahnutie potrebného konsenzu nebude otázkou dní, ale týždňov či výnimočne mesiacov. Je preto možné zhrnúť, že z ústavy nevyplýva žiadna presná časová hranica, ktorej prekročenie by nevyhnutne znamenalo porušenie povinnosti rozhodnúť v primeranej lehote. Takýto záver bude vždy závisieť na posúdení konkrétnych dôvodov, pre ktoré nebolo možné rozhodnúť skôr. Postup prezidenta ani národnej rady však nesmie fakticky viesť k tomu, že ním bude predĺžované obdobie, v ktorom nie je funkcia generálneho prokurátora obsadená.“

Aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru

Účelom čl. 48 ods. 2 ústavy je chrániť pred prietahmi strany a účastníkov súdnych a správnych procesov vedených podľa procesných kódexov, kde sa rozhoduje o hmotných subjektívnych právach fyzických a právnických osôb. To je zrejme tak z celého odseku 2 článku 48, ako aj z celého siedmeho oddielu ústavy vrátane jeho rubriky. Sťažovateľ nie je účastníkom žiadneho takéhoto konania a prezident republiky nie je orgánom, ktorý by nejako justične či kvázi-justične alebo inak úradnícky rozhodoval o veci sťažovateľa. Kategória (ne)prietahov jednoducho nepatrí do prostredia formy vlády, aj keby išlo o verejné subjektívne práva uchádzača o ústavnú funkciu. Tento názor istým spôsobom potvrdzuje aj sťažovateľ, keď akcentuje právomoc ústavného súdu konať v predmetnej veci. Z uvedeného vyplýva, že nečinnosť prezidenta republiky nepatrí do rozsahu (scope) čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a na tomto mieste možno súhlasiť s argumentáciou prezidenta.

Prezident Slovenskej republiky a právo na prístup k iným verejným funkciám za rovnakých podmienok.

Ústavný súd musí ustáliť, či sťažovateľ, kandidát na vymenovanie generálneho prokurátora, je nositeľom subjektívneho práva na rovný prístup k verejnej funkcii a či do rozsahu tohto práva patrí aj ochrana proti „prietahom“ zo strany prezidenta republiky a do akej miery je prezident zodpovedný ako orgán verejnej moci. Aj keď tieto otázky ratione personae bývajú implicitne riešené v uznesení o prijatí, v predmetnej veci si zaslúžia meritórnú pozornosť. Prezident nie je bežným orgánom verejnej moci, proti ktorému by pravidelne smerovali ústavné sťažnosti. Prezident pravidelne nerozhoduje vrchnostensky a priamo o niekoho subjektívnych právach. Prezident však nie je nad ústavou, ale na druhej strane ústavu sám interpretuje a táto interpretácia nemusí byť vždy judiciabilná. Právo na rovný prístup k verejným funkciám je zvláštnym politickým, participačným základným právom, pretože premostňuje občiansku spoločnosť a verejnú službu. Jeho zvláštnosť spočíva v tom, že je ochranou pred mocou, aby nebránila riadnemu prístupu k moci, k sebe samej. Do rozsahu čl. 30 ods. 4 ústavy patrí nielen prístup k takpovediac úradníckym, byrokratickým pozíciám, ale vychádzajúc z doslovného či mierne rozširujúceho výkladu pojmu verejná funkcia odsek 4 chráni aj prístup k ústavným pozíciám.

Z rozhodnutia sp. zn. PL. ÚS 4/2012 vyplýva, že národnou radou zvolený kandidát nemá nárok na funkciu generálneho prokurátora. Národná rada má kedykoľvek možnosť „svojho“ kandidáta novou voľbou, novým uznesením kandidáta stiahnuť, môže zvoliť kandidáta iného. Až menovaním kandidáta prezidentom republiky stráca dosah nad svojím kandidátom. V tomto zmysle je sťažovateľ objektom, destinátárom, rozhodovania národnej rady.

Sťažovateľ je prokurátorom generálnej prokuratúry, nositeľom verejnej moci, z tohto pohľadu nie je občanom, ktorý sa úplne zvonku, z prostredia občianskej spoločnosti uchádza o moc. Teda nie je zraniteľnou osobou.

V zmysle rovnosti prístupu ako požiadavky objektivity a nesvojvôle môže byť kandidát národnej rady na generálneho prokurátora nositeľom práva na to, aby sa prezident návrhom národnej rady zaoberal a v PRIMERANEJ dobe rozhodol o menovaní kandidáta alebo jeho odmietnutí zo závažných dôvodov. PRIMERANÁ doba je tu procesným komponentom práva na prístup k verejnej funkcii, procesným však nie v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ale v tom zmysle, že neprimeranosť rozhodovania nesmie byť nedôstojná pre kandidáta a nesmie narúšať riadny chod ústavných orgánov, kontinuitu moci. Nieto prirodzene tabuliek na určenie primeranosti doby a nemožno pred prezidentským palácom držať stopky v rukách. Prezident republiky má mať možnosť pokojne preskúmať ústavné, zákonné a na osobu vzťahujúce sa (PL. ÚS 4/2012) kritériá navrhnutého kandidáta, avšak

dbať pritom na skutočnosti, či ide o ústavného činiteľa, či ide o monokratický alebo kolegiálny orgán a či má neobsadenie vplyv na riadny chod ústavných orgánov. Smerodajná, ako v tomto prípade, je aj dôstojnosť kandidáta samotného. Nadštandardné predlžovanie primeranosti možno justifikovať len právnymi spormi, ktoré sa bezprostredne dotýkajú osoby kandidáta.

Ústavný súd musel zvažovať, či dá prednosť princípu demokracie a sebaobmedzenia, a teda licencií ústavným orgánom na ústavný čas na jednej strane alebo aspoň deklaratórnemu konštatovaniu porušenia ústavy ako ústavnej prevencii do budúcnosti, berúc do úvahy aj skutočnosť, že aj výkon, priam exekúcia takého rozhodnutia, by záležala na spolupráci ústavných orgánov. Druhú variantu volí z dôvodu nutnosti ochrany riadneho chodu ústavných orgánov, ktorý môže byť takto chránený v procesnom „kabáte“ ústavnej sťažnosti a z dôvodu možnosti pričítateľnosti výraznej nečinnosti prezidentovi.

Samotný prieskum nečinnosti

Ústavný súd teda pristúpi k prieskumu (ne)činnosti prezidenta republiky. Ústavný súd nepostupoval metódou analytickou, ktorá je vlastná mnohoročnému rozhodovaniu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaniach podľa procesných kódexov. Analytická metóda vychádza z počítania jednotlivých úkonov súdov, resp. identifikácie a sčítavania nečinnosti medzi týmito úkonmi. Štrasburský súd volí opačný prístup. Najprv podľa obvyklých všeobecných štandardov o dĺžkach konaní súd predbežne určí, či konanie ako celok je zdĺhavé, a potom zisťuje, či v danej veci sú prítomné okolnosti odôvodňujúce také dlhé konanie. Takáto celistvá metóda viac zodpovedá medzinárodnoprávnemu nadhľadu, ktorý má voči štátom, ktoré ako celok kryjú národnú moc, štrasburský súd. Ústavný súd však volil túto metódu, ktorá sa môže zdať prísnejšia, nie z dôvodu striktnosti. Pre ústavný život, ústavné konania, ktoré nie sú upravené zákonom a procesnými poriadkami, nemožno aplikovať technické metódy, ale nadhľad, ktorý odhalí takú nečinnosť, ktorá má už štrukturálny význam a môže narúšať riadny chod ústavných orgánov. Doba 18 mesiacov medzi zvolením sťažovateľa národnou radou a rozhodnutím prezidenta republiky o nemenovaní je naozaj neobvykle dlhá. Ide o dobu, ktorá je rádovo porovnateľná nie s lehotami na rozhodnutie, ale s dĺžkou volebných období parlamentu, prezidenta či (samotného) generálneho prokurátora. Z tohto pohľadu prvotne vnímal ústavný súd danú lehotu ako ústavne neakceptovateľnú.

Sťažovateľ bol zvolený 14. júna 2011 národnou radou a navrhnutý prezidentovi republiky na vymenovanie. Protikandidát sťažovateľa podal o necelý mesiac ústavnú sťažnosť (IV. ÚS 433/2012), v ktorej brojil za svoje zvolenie, tvrdiac, že neplatné hlasovacie lístky z predchádzajúcej voľby (17. mája 2011) nemajú byť započítavané do kvóra. Ak by kvórum bolo interpretované spôsobom, aký navrhuje, bol by on zvolený za generálneho prokurátora. Počas rozhodovania o tejto sťažnosti iniciovala 29. februára 2012 národná rada v podstate kompetenčný spor v podobe návrhu na výklad ústavy, podľa ktorého by prezident republiky mohol testovať len zákonné, nominálne kritériá. Ústavný súd uznesením sp. zn. IV. ÚS 433/2012 23. augusta 2012 počas konania o výklade odmietol ako zjavne neopodstatnenú sťažnosť pôvodného kandidáta. Plénum ústavného súdu rozhodlo o výklade čl. 102 ods. 1 písm. t) ústavy a čl. 150 ústavy 24. októbra 2012. Výklad vytvoril či deklaroval prezidentovi limitovaný priestor v primeranej lehote odmietnuť kandidáta na generálneho prokurátora. Nález bol doručený prezidentovi republiky 27. novembra 2012. Prezident republiky mesiac na to 28. decembra 2012 listom predsedovi národnej rady oznámil, že sťažovateľa, zvoleného kandidáta, do funkcie generálneho prokurátora nevymenuje. Nález ústavného súdu požaduje, aby prezident nevymenovanie odôvodnil. Uvedené odôvodnil pomerne rozsiahlym textom. Prezidentovi ako osobe stav možno vyhovoval, ale udalosti prapôvodne začali na pôde parlamentu.

Sťažovateľ staval svoju argumentáciu na skutočnosti, že prezident republiky vedel takmer všetky fakty, ktoré uviedol v odôvodnení nevymenovania, už bezprostredne po voľbe. Z rozmanitých politických vyhlásení prezidenta v podstate odvodzuje, že prezident nemal takpovediac neutrálne pohnútky, úmysly, ale naopak, zohrával rolu v snahách o jeho nevymenovanie. Od ústavného súdu nemožno očakávať, aby uvažoval týmto spôsobom. Ústavný súd nemôže rozpletať jemné, fakticky nie vždy jasné a často iracionálne pradiivo vzťahov aktérov moci. Tento „matrix“ je zo samotnej podstaty moci a slobodnej spoločnosti zložitý. Ústavný súd nemôže posudzovať vec tým spôsobom čo, kde, kedy prezident vyhlásil či nevyhlásil. Mätúca tu môže byť aj skutočnosť, že tu z pohľadu sťažovateľa môže splývať inštitúcia, ktorá sa prejavuje formálnymi úkonmi,

	<p>s osobou túto inštitúciu reprezentujúcou. Ústavný súd však musí hľadieť na vec z pozície objektívneho pozorovateľa a vnímať vec tak, či by boli akceptovateľné takéto kroky akéhokoľvek iného prezidenta v neutrálnom spoločenskom kontexte.</p> <p>Z tejto perspektívy musel ústavný súd konštatovať, že takmer celé 18-mesačné obdobie je kryté právnymi udalosťami, ktoré nemožno vnímať ako triviálne a ktoré mohli u zodpovedného prezidenta vzbudzovať pochybnosti týkajúce sa menovania. Takýmito udalosťami boli prebiehajúce konania pred ústavným súdom. Pričom jedno z konaní iniciovala národná rada, nie prezident. Ústavný súd tým prirodzene nehovorí, že prezident republiky nemohol či mal zakázané kandidáta vymenovať skôr alebo, že si daný stav neželal, ale to je z pohľadu prerokovávaného ústavnej sťažnosti irelevantné. Inými slovami, stojí za zmienku, že prezident mohol konať aj sám za situácie, keď nebol výklad jasný, no on bol presvedčený o určitom postupe. Nemusel čakať na výsledok abstraktného výkladu, ale sám mohol ísť s „kožou na trh“. Napokon, ústavný súd nemá monopol na výklad ústavy, má „iba“ posledné slovo.</p> <p>Ústavný súd teda konštatoval, že v ústavne špecifickej situácii, keď sa súčasťou požiadavky na primeranú dobu na rozhodnutie o kandidátovi stalo samotné konanie o objektívne právo, výklad, či a v akej lehote je prezident povinný sťažovateľa vymenovať, prezident neporušil sťažovateľovo právo na prístup k iným verejným funkciám za rovnakých podmienok.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 4/2012, PL. ÚS 10/04, I. ÚS 397/2014, I. ÚS 7/96, I. ÚS 61/96, I. ÚS 238/04, I. ÚS 76/2011, II. ÚS 65/97, II. ÚS 5/03, II. ÚS 29/2011, II. ÚS 16/2011, IV. ÚS 478/2011, IV. ÚS 433/2012.</p> <p>Ústavný súd Maďarskej republiky: 8/1992.</p> <p>Ústavný súd Spolkovej nemeckej republiky: 2 BvE 4/13.</p>

spisová značka	III. ÚS 662/2014
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	20. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 662/2014-19 z 25. novembra 2014 prijal na ďalšie konanie návrh navrhovateľa, ktorým navrhoval preskúmať rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Lubica (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) schválené uznesením č. 224/8/2013 z 10. decembra 2013 a potvrdené uznesením č. 5/1/2014 z 29. januára 2014 prijatého podľa ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon“), ktorým mu bola ako verejnému funkcionárovi uložená pokuta podľa čl. 9 ods. 10 písm. b) ústavného zákona v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Sankcia mu bola uložená za nesplnenie povinnosti podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona, pretože v lehote do 31. marca 2013 nepodal písomné oznámenie za rok 2012 a nepriložil podľa § 7 ods. 2 ústavného zákona najneskôr do 30. apríla potvrdenie o podanom daňovom priznaní k dani z príjmov fyzických osôb alebo iný doklad na daňové účely potvrdzujúci sumu príjmov, ktoré získal za rok 2013.</p> <p>Navrhovateľ namietal, že písomné vyhotovenie uznesenia nebolo doručené do rúk navrhovateľa, ale bolo doručené:</p> <p>a) obci Lubica dňa 31. 1. 2014. Rozhodnutie prevzala zamestnankyňa podateľne Mgr. Labudová,</p> <p>b) na adresu bydliska navrhovateľa poštou, ktoré ale prevzal syn navrhovateľa dňa 4. 2.</p>

	<p>2014.</p> <p>Navrhovateľ ďalej namietal, že rozhodnutie je zmätočné, nie je z neho zrejmé, akého protiprávneho konania sa navrhovateľ dopustil a za aké protiprávne konanie bol sankcionovaný, teda podľa akého zákonného ustanovenia ústavného zákona. Samotné Rozhodnutie tvorí iba prílohu uznesení, a teda stojí mimo záväznú súčasť samotného prejavu vôle Zastupiteľstva. V odôvodnení rozhodnutia sa na žiadnom mieste neuvádza, z čoho Zastupiteľstvo vychádzalo, keď rozhodlo o uložení sankcie vo výške trojnásobku platu navrhovateľa.</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd konštatoval, že ústavný zákon (resp. Správny poriadok) vyžaduje doručenie rozhodnutia o uložení pokuty do vlastných rúk a nepostačuje oboznámenie sa s jeho obsahom.</p> <p>Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť, či rozhodnutie príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade zastupiteľstva) je preskúmateľné.</p> <p>Vychádzajúc z výroku (o čom a ako rozhodol) napadnutého rozhodnutia dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie obecného zastupiteľstva (jeho výrok v časti udelenia pokuty) nie je v súlade s čl. 9 ods. 10 ústavného zákona. Napriek dikcii čl. 9 ods. 10 písm. a) ústavného zákona „pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej mesačnému platu verejného funkcionára, ak ide o porušenie povinnosti podať oznámenie podľa čl. 7 v lehote ustanovenej v čl. 7“ v samotnom rozhodnutí pokuta uložená navrhovateľovi bola určená podľa písm. b) ústavného zákona v sume zodpovedajúcej trojnásobku mesačného platu verejného funkcionára, pod ktoré spadá konanie verejného funkcionára spočívajúce v tom, že podal „neúplné alebo nepravdivé údaje týkajúce sa jeho majetkových pomerov“. Ústavou garantované základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ústavy premietnuté pri ochrane práva do ustanoveného postupu vymedzeného podľa povahy veci príslušným procesným poriadkom (a v okolnostiach daného prípadu upravených v čl. 9 ústavného zákona) je svojou povahou i významom základným predpokladom spravodlivého procesu. Preto zároveň predstavuje aj základnú podmienku zákonného a ústavne konformného rozhodnutia. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatoval, že v danom konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov neboli vo vzťahu k navrhovateľovi dodržané princípy spravodlivého procesu. Pokuta udelená obecným zastupiteľstvom nie je v súlade s porušením povinnosti navrhovateľa, ktorého sa dopustil (čl. 7 ods. 1 ústavného zákona). Vzhľadom na to je potrebné napadnuté rozhodnutie považovať za rozporné s týmito ústavnými princípmi a ako také aj za arbitrárne.</p> <p>Ústavný súd napadnuté rozhodnutie zrušil z vyššieho uvedeného dôvodu a preto nepovažoval za účelné vyjadrovať sa k ďalším námietkam navrhovateľa.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že rozhodnutie Obecného zastupiteľstva obce Ľubica zrušil a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	III. ÚS 691/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	20. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietla porušenie označených práv postupom a uznesením okresného súdu.</p> <p>Sťažovateľka sa uchádzala o zvolenie za poslankyňu Obecného zastupiteľstva obce</p>

	<p>Belža, avšak miestna volebná komisia v obci Belža ju rozhodnutím č. 229/14 z 24. septembra 2014 nezaregistrovala. Proti tomuto rozhodnutiu však sťažovateľka podala okresnému súdu návrh na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidáta, ktorý okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol.</p> <p>Sťažovateľka miestnej volebnej komisii a okresnému súdu ako orgánu, v ktorého právomoci bolo prípadné pochybenie miestnej volebnej komisie napraviť, vytkla, že pri odovzdaní petície voličov na podporu svojej kandidatúry na poslankyňu obecného zastupiteľstva nebola o jej nedostatkoch poučená a ani vyzvaná na ich odstránenie podľa § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve. Pre právny záver súdu, že vada petície nemôže byť dodatočne odstránená, považuje napadnuté rozhodnutie dokonca za arbitrárne. Sťažovateľka taktiež namietala, že pri rozhodovaní o návrhu na jeho registráciu ako nezávislého kandidáta pre voľby starostu obce podaného podľa § 250zb OSP zvolil okresný súd prísne formalistickú aplikáciu príslušných ustanovení zákona, keď sťažovateľkin návrh zamietol iba z dôvodu, že na každom podpisovom hárku petície nebolo uvedené meno, priezvisko a úplná adresa trvalého pobytu osoby, ktorá by bola určená na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy, a neakceptoval skutočnosť, že meno a priezvisko sťažovateľky na týchto podpisových hárkoch uvedené bolo.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Vo vzťahu k namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 30 ods. 4 ústavy ústavný súd poznamenal, že z doterajšej jeho rozhodovacej praxe vyplýva, že orgány zabezpečujúce prístup k voleným a iným verejným funkciám porušia čl. 30 ods. 4 ústavy aj tým, že „sťažia, uľahčia alebo znemožnia uchádzanie sa o funkciu“, resp. že nezabezpečia „objektivitu konania“. V tejto súvislosti ústavný súd uviedol, že „v právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci... postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektivitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie a ochrana každého základného práva alebo slobody musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečená reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe. Táto požiadavka sa dotýka každého úkonu orgánu verejnej moci, ktorý priamo alebo aspoň sprostredkovane súvisí s ochranou alebo uplatňovaním základného práva alebo slobody.“ Podobne ústavný súd uviedol: „... subjektom tohto práva je každý občan Slovenskej republiky, ktorý sa o volenú funkciu uchádza. Obsahom uvedeného práva je aj predpoklad, že jednotliví voliči budú mať možnosť odovzdať svoj hlas v prospech niektorého z kandidátov za rovnakých podmienok vrátane možnosti dostať sa k informáciám o jednotlivých kandidátoch rovnakým spôsobom.“</p> <p>Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd sťažovateľku ako nezávislú kandidátku pre voľby poslancov Obecného zastupiteľstva obce Belža nezaregistroval z dôvodu absencie náležitosti uvedenej v § 4 ods. 4 zákona o petičnom práve, a to konkrétne neuvedenia úplnej adresy trvalého pobytu osoby určenej na zastupovanie v styku s orgánom verejnej správy na každom podpisovom hárku petície a jej podpisu. Okresný súd zastal názor, že petičné hárky nemožno dodatočne opraviť ani doplniť „údajmi, ktoré boli potrebné už v čase keď petícia bola podpisovaná“. Je teda zrejmé, že okresný súd pri svojom rozhodovaní nezohľadnil obsah ustanovenia § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, a to bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu, pre ktorý tak nemohol urobiť. Naopak, nekompromisne zastal právny názor, že petičné hárky nemožno dopĺňať po tom, ako petenti vyjadria svoj súhlas s kandidatúrou nezávislého kandidáta svojím podpisom na petícii. Tento záver okresného súdu však ústavný súd hodnotil ako arbitrárny, keďže práve z § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve vyplýva možnosť zásahu do petície odstránením nedostatkov jej formálnych náležitostí.</p> <p>Ústavný súd uznal, že zákonom o petičnom práve stanovená lehota na odstránenie nedostatkov predkladanej petície (30 dní) v prípade registrácie kandidátov pre voľby do orgánov samosprávy obcí nezohľadňuje potrebu plynulého priebehu volieb, ktorej naproti tomu zodpovedajú krátke lehoty uvedené v § 17 ods. 4 a 5 zákona o voľbách a § 250zb OSP, avšak v záujme zabezpečenia práva na súdnu ochranu pred prípadným nezákonným rozhodnutím miestnej volebnej komisie v súvislosti s registráciou kandidátov je všeobecný súd povinný prispôbiť tomu výklad a aplikáciu príslušných právnych noriem.</p> <p>Ak okresný súd nevykonal dokazovanie, ktorým by zisťoval, či sťažovateľka bola</p>

	<p>miestnou volebnou komisiou, prípadne jej zapisovateľkou, ktorej bola petícia odovzdaná, vyzvaná na odstránenie jej nedostatkov, a aj sám tak odmietol urobiť, keďže je podľa § 250zb ods. 1 OSP aj on orgánom, ktorý môže vydať rozhodnutie o zaregistrovaní kandidáta, nepostupoval v súlade so zmyslom a účelom § 5 ods. 5 zákona o petičnom práve, a tak nepochybne porušil základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keď o právach a právom chránených záujmoch rozhodol bez aplikácie na vec sa vzťahujúcej relevantnej právnej normy. Zároveň tým zasiahol do základného práva na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy. Sťažovateľkou vytýkaný nedostatok náležitostí petície bolo pritom možné podľa názoru ústavného súdu odstrániť vo veľmi krátkom čase, ak nie ihneď.</p> <p>Voľby do orgánov obcí, v súvislosti s ktorými okresný súd napadnuté konanie viedol, boli vykonané 15. novembra 2014 a v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už nebolo možné žiadnym spôsobom volebný proces a jeho výsledky zvrátiť. Zrušenie napadnutého rozhodnutia a vrátenie veci na ďalšie konanie už v tomto štádiu postráda právny význam a z tohto dôvodu ústavný súd svoju právomoc vyplývajúcu z čl. 127 ods. 2 ústavy nevyužil.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na prístup k voleným a iným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy porušené boli a priznal jej finančné zadostučinenie v sume 1 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhoveli.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov	Ústavný súd SR: PL. ÚS 35/03, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, I. ÚS 5/00, I. ÚS 1/02, I. ÚS 235/03, I. ÚS 15/02, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 58/98, II. ÚS 249/2011, II. ÚS 174/04, II. ÚS 9/00, II. ÚS 5/03, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, III. ÚS 23/00, III. ÚS 75/01, III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07, III. ÚS 304/2014, III. ÚS 651/2014, IV. ÚS 1/02.

spisová značka	III. ÚS 638/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	10. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu. Sťažovateľka ako odporca bola účastníkom konania vedeného na okresnom súde o zaplatenie sumy 13 816 639,14 € s príslušenstvom. Okresný súd o žalobe rozhodol tak, že ju zamietol. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Generálny prokurátor podal mimoriadne dovolanie proti rozsudku okresného súdu, ako aj krajského súdu. Najvyšší súd o mimoriadnom dovolaní rozhodol tak, že ho zamietol. Uvedený rozsudok najvyššieho súdu bol napadnutý ústavnou sťažnosťou. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 501/2010 zo 6. apríla 2011 vyslovil porušenie základného práva žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a zrušil sťažnosťou napadnutý rozsudok najvyššieho súdu. Vec sa tak vrátila na najvyšší súd, ktorý o nej mal opätovne rozhodnúť. Najvyšší súd rozhodol o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora napadnutým uznesením tak, že rozsudok krajského súdu a rozsudok okresného súdu zrušil a konanie zastavil.
ratio decidendi	Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre pravidelne pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného

	<p>súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.</p> <p>Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.</p> <p>Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť, pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci.</p> <p>Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, najmä jeho odôvodnenia konštatoval, že odôvodnenie napadnutého uznesenia nekorešponduje s jeho výrokom, tak ako to uviedol aj najvyšší súd vo svojom vyjadrení k prijatej sťažnosti. Samotná táto skutočnosť v okolnostiach prípadu, keď najvyšší súd rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, teda o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorým možno zasiahnuť do výsledku právoplatne skončeného konania a ktorým bola nastolená právna istota účastníkov konania, sama osebe odôvodňuje vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Zrozumiteľnosť a presvedčivosť odôvodnenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktorým sa zrušuje právoplatné rozhodnutie všeobecného súdu, je akcentovaná práve tým, že ide o zásah do už nastolenej právnej istoty účastníkov.</p> <p>Sťažovateľka v súvislosti s namietanou arbitrárnosťou odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu mu vyčítala, že sa nevysporiadal s novou skutkovou situáciou dôležitou pre rozhodnutie samotné vzniknutou počas konania o mimoriadnom dovolaní, a to závažnou skutočnosťou, že Európska komisia vydala nové rozhodnutie o štátnej pomoci sp. zn. SA.18211 (C 25/2005) (ex NN 21/2005) zo 16. októbra 2013 (ďalej len „novšie rozhodnutie komisie“) poskytnutej Slovenskou republikou v prospech sťažovateľky. Ústavný súd konštatoval, že predmetné vyjadrenie sťažovateľky nie je súčasťou predloženého zberného spisu najvyššieho súdu a tiež konštatoval, že predmetný súdny spis nie je ani riadne žurnalizovaný. Vychádzajúc z uvedeného bol ústavný súd toho názoru, že najvyšší súd pri odôvodňovaní napadnutého uznesenia prijatého 11. decembra 2013 sa s touto skutočnosťou nezaoberal, a tým ani nevysporiadal, hoci sťažovateľka preukázala, že v rozhodnom čase podala vyjadrenie vo veci. Aj z tohto hľadiska odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je nedostatočné, keďže najvyšší súd sa vôbec nevysporiadal s touto novovzniknutou situáciou (existenciou novšieho rozhodnutia komisie, pozn.), ktorá podľa názoru ústavného súdu je podstatná pre rozhodnutie najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní.</p> <p>Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd nemohol považovať napadnuté uznesenie najvyššieho súdu za súladné s označenými právami sťažovateľky.</p> <p>V okolnostiach posudzovanej veci je podľa názoru ústavného súdu potrebné vrátiť vec na ďalšie konanie, pretože v opačnom prípade by konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku ostalo bez rozhodnutia, a tým aj ukončenia uvedeného konania pred najvyšším súdom, a zároveň by de facto znamenalo aťahovanie právomoci patriacej všeobecnému súdu zastaviť konanie, ak sú na to dôvody.</p> <p><u>Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu porušené boli. Uznesenie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Odporcovi uložil povinnosť uhradiť sťažovateľke trovy konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 13/00, I. ÚS 49/01, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, I. ÚS 5/00, I. ÚS 243/07, II. ÚS 71/97, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 58/98, II. ÚS 174/04, III. ÚS 36/2010, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 195/07, IV. ÚS 1/02, IV. ÚS 115/03.</p> <p>EŠLP: Georgídias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, Ruiz Torija c. Španielsko. z 9. decembra 1994, Annuaire, č. 303-B.</p>

spisová značka	III. ÚS 430/2014
sudca spravodajca	Eubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa v časti pre namietané porušenie označených prác rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.</p> <p>Obchodná spoločnosť J., s.r.o. ako právna nástupkyňa J.H. podala na okresnom súde žalobu, ktorou sa na základe zmluvy o postúpení pohľadávky domáhala proti sťažovateľovi ako žalovanému zaplata sumy 177 622,31 € s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty podľa rámcovej zmluvy uzavretej medzi sťažovateľom ako dodávateľom a právnym predchodcom žalobkyne ako odberateľom za nedodanie ihličnatého dreva v dohodnutom objeme. Okresný súd žalobu zamietol, avšak krajský súd rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súde na ďalšie konanie z dôvodu potreby doplnenia dokazovania. Okresný súd ďalším rozsudkom rozhodol, že sťažovateľ je povinný zaplatiť žalobkyni 177.622,32 € s príslušenstvom, čo krajský súd potvrdil. Sťažovateľ podal dovolanie, ktoré najvyšší súd odmietol.</p> <p>Sťažovateľ tvrdil, že napriek tomu, že vzniesol 79 námietok a ďalšie 4 zásadné procesné námietky týkajúce sa procesných väd konania, odvolací súd sa nezaoberal ani jednou. Aj rozhodnutie o dovolaní považoval za nepresvedčivé, nezrozumiteľné a neurčité a trpiace vadami, ktoré spôsobujú jeho nepreskúmateľnosť.</p>
ratio decidendi	<p>Preskúmaním rozsudku krajského súdu a uznesenia najvyššieho súdu ako aj vyžiadaného spisu okresného súdu ústavný súd zistil, že súdy dosiaľ neskúmali splnenie jednej z procesných podmienok konania, a to spôsobilosť sťažovateľa (t. j. žalovaného) byť účastníkom konania.</p> <p>Žalobkyňa v žalobe ako žalovaného označila sťažovateľa (IČO 3...). Sťažovateľ počas celého konania namietal pred všeobecnými súdmi neplatnosť rámcovej zmluvy, ktorú však tieto súdy náležite podľa názoru ústavného súdu nepreskúmali. Ústavnému súde neušla skutočnosť, že uvedenú rámcovú zmluvu na strane dodávateľa neuzatvoril sťažovateľ, ale subjekt označený ako V, š.p., zastúpený M.H., IČO 1...</p> <p>Už zo žalobkyňou predloženého výpisu sťažovateľa z obchodného registra vyplýva, že M.H. funkciu štatutárneho orgánu/riaditeľa nikdy nevykonával, ale že pôsobil ako vedúci odštepného závodu K. ako jednej z organizačných zložiek sťažovateľa. Následným šetrením vo verejne prístupnom registri Štatistického úradu SR ústavný súd zistil, že právnická osoba, ktorej je pridelené IČO 1... zanikla ešte 24. júna 1999, t. j. tri a pol roka pred uzavretím uvedenej rámcovej zmluvy, z ktorej mal žalobkyni vzniknúť nárok na zaplata zmluvnej pokuty.</p> <p>Napriek tomu, že uvedené skutočnosti jasne nasvedčujú tomu, že žalobkyňa podala žalobu proti subjektu nespôsobilému byť účastníkom konania, pretože na základe uvedenej rámcovej zmluvy nemohol vzniknúť žiaden procesnoprávny vzťah medzi ňou a sťažovateľkou, obsahom ktorého by bolo platenie sankcií. Žiaden zo všeobecných súdov sa týmito skutočnosťami ani s ich dopadom na platnosť rámcovej zmluvy dosiaľ nevysporiadal.</p> <p>V okolnostiach posudzovaného prípadu ústavný súd nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími námietkami sťažovateľa a vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</p> <p><u>Preto ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu porušené bolo. Rozsudok krajského súdu a uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil krajskému súde na ďalšie</u></p>

	<u>konanie.</u> <u>Odporcovi uložil povinnosť uhradiť sťažovateľovi trovy konania.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: III. ÚS 331/04.

spisová značka	III. ÚS 693/2014
sudca spravodajca	Lubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky – konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	17. februára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 30 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie označených práv postupom a uzneseniami okresného súdu. V časti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie práva na slobodnú voľbu podľa čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením okresného súdu, ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p> <p>Sťažovateľ bol rozhodnutím miestnej volebnej komisie v Humennom zaregistrovaný pre voľby poslancov Mestského zastupiteľstva v Humennom ako kandidát politickej strany P. a druhým napadnutým rozhodnutím miestnej volebnej bol zaregistrovaný ako kandidát tej istej politickej strany aj pre voľby primátora mesta Humenné. Na základe návrhu politickej strany R. (ďalej len „navrhovateľ“) okresný súd zrušil registráciu sťažovateľa pre voľby poslancov Mestského zastupiteľstva v Humennom a rovnako aj pre voľby primátora mesta Humenné. Sťažovateľ okresnému súdu ako orgánu, v ktorého právomoci bolo zrušiť jeho registráciu miestnou volebnou komisiou, predovšetkým vytkol, že pred vydaním rozhodnutia mu nedal príležitosť vyjadriť sa k skutočnostiam uvádzaným v návrhu na zrušenie registrácie jeho kandidatúry a na ten účel vo veci ani nenariadil pojednávanie. Napadnuté uznesenia sa nevysporiadali ani so skutočnosťou, že spolu s predložením kandidátnej listiny sťažovateľ „priložil i zaručený elektronický podpis ZEP“, pričom záver o tom, že ide o podpis skenovaný, mal vychádzať zo zistení vyššej súdnej úradníčky, ktorú konajúci sudcovia okresného súdu len poverili na úkony v správnych veciach pri príprave veci na rozhodnutie</p>
ratio decidendi	<p>Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre pravidelne pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách.</p> <p>Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.</p> <p>K namietanému porušeniu práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto</p>

oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy právneho poriadku Slovenskej republiky. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma. Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia: *Na vyhlásení je podpis kandidáta v preskenovanej fotokópii, a nejde o vlastnoručný podpis kandidáta. Keďže vyhlásenie kandidáta neobsahuje vlastnoručný podpis kandidáta, nespĺňa teda zákonnú podmienku, preto ani kandidátna listina neobsahuje obligatórnu náležitosť, ide pritom o kogentné ustanovenie zákona o voľbách a nie je možné sa od neho odchýliť. Z tohto dôvodu, preto súd návrhu vyhovel a zrušil registráciu kandidáta pre voľby primátora mesta Humenné.* Na totožných právnych argumentoch je založené aj uznesenie okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zrušenie registrácie sťažovateľa ako kandidáta na funkciu poslanca mestského zastupiteľstva.

Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní. Podstatou kontradiktórnosti a s ňou súvisiacou rovnosťou zbraní je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany. Osobitne to platí o sporových konaniach, v ktorých stoja proti sebe žalobca a žalovaný, a kde sa v celom rozsahu uplatňuje kontradiktórnosť konania.

Ústavný súd zistil že okresný súd v daných veciach nenariadil pojednávania a ani ostatným účastníkom napadnutých súdnych konaní neumožnil podať vyjadrenie k skutočnostiam uvádzaným v návrhu. K námietke sťažovateľa uvedenej v tomto smere v sťažnosti okresný súd zaujal stanovisko, podľa ktorého z aplikovateľných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva, obzvlášť v tomto type konania, povinnosť nariadovať pojednávanie, pričom lehota 3 dní od podania návrhu na rozhodnutie súdu ustanovená § 250zb ods. 3 OSP ani takéto pojednávanie neumožňuje vykonať.

Sťažovateľ nemal žiadnu možnosť vyjadriť sa k návrhu na zrušenie jeho registrácie v napadnutých voľbách, a preto okresný súd svojím konaním porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zaručujúce právo na rovnosť zbraní na kontradiktórnosť konania.

K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 30 ods. 1 a 4 ústavy

Z doterajšej rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, že orgány zabezpečujúce prístup k voleným a iným verejným funkciám porušia čl. 30 ods. 4 ústavy aj tým, že „sťažia, uľahčia alebo znemožnia uchádzanie sa o funkciu“, resp. že nezabezpečia „objektivitu konania“. V tejto súvislosti ústavný súd uviedol, že „v právnom štáte je nevyhnutné, aby každý orgán verejnej moci... postupoval pri výkone svojej právomoci tak, že zabezpečí objektivitu svojho postupu smerujúceho k ochrane alebo uplatňovaniu základného práva alebo základnej slobody, ako aj objektivitu samotného rozhodovania o ochrane a uplatňovaní základného práva alebo základnej slobody, a to bez ohľadu na to, či tento postup prebieha v právne formalizovanom rámci alebo iba v rámci faktickej činnosti príslušného orgánu. Uplatňovanie a ochrana každého základného práva alebo slobody musí byť v činnosti každého orgánu verejnej moci zabezpečená reálne a musí prebiehať na nediskriminačnom základe. Táto požiadavka sa dotýka každého úkonu orgánu verejnej moci, ktorý priamo alebo aspoň sprostredkované súvisí s ochranou alebo

	<p>uplatňovaním základného práva alebo slobody.“ Podobne ústavný súd uviedol: „... subjektom tohto práva je každý občan Slovenskej republiky, ktorý sa o volenú funkciu uchádza. Obsahom uvedeného práva je aj predpoklad, že jednotliví voliči budú mať možnosť odovzdať svoj hlas v prospech niektorého z kandidátov za rovnakých podmienok vrátane možnosti dostať sa k informáciám o jednotlivých kandidátoch rovnakým spôsobom.“</p> <p>S prihliadnutím na opísané procesné vady konania okresného súdu, v príčinnej súvislosti s ktorými možno dospieť aj k záveru o nedostatočne zistenom skutkovom stave, ktorý mal byť podkladom pre zákonné a ústavne konformné rozhodnutie okresného súdu, ústavný súd nemohol urobiť jednoznačný záver, či sťažovateľ splnil všetky podmienky zákona o voľbách pre registráciu jeho kandidatúry v napadnutých voľbách alebo či zrušenie tejto registrácie okresným súdom bolo vecne správne. Je však zrejmé, že z dôvodu porušenia ústavno-procesných princípov v konaniach okresného súdu sa aj napadnuté uznesenia, na základe ktorých bola zrušená registrácia sťažovateľa ako kandidáta na funkciu primátora mesta, tak aj na funkciu poslanca mestského zastupiteľstva, stali ústavne neudržateľné. A práve v dôsledku týchto uznesení došlo k vylúčeniu sťažovateľa z politickej súťaže, v rámci ktorej sa uchádzal o funkcie v orgánoch samosprávy mesta Humenné. Keďže objektivita postupu okresného súdu v napadnutých konaniach dodržaná nebola, ústavný súd dospel aj k záveru, že okresný súd v danej veci porušil aj sťažovateľom označené základné právo zúčastňovať sa na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 ústavy a základné právo na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že voľby do orgánov obcí, v súvislosti s ktorými okresný súd napadnuté konanie viedol, sa už 15. novembra 2014 uskutočnili a v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už nie je možné žiadnym spôsobom volebný proces a jeho výsledky zvrátiť, pretože tieto procesy boli zavŕšené uvedením zvoleného primátora mesta a poslancov obecného zastupiteľstva do ich funkcií. Ústavný súd napriek týmto skutočnostiam, akceptujúc ústavný príkaz čl. 127 ods. 3 ústavy, musel neústavné rozhodnutie zrušiť.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa zúčastňovať sa na správe vecí verejných podľa čl. 30 ods. 1 ústavy, základné právo na prístup k voleným a iným verejným funkciám podľa čl. 30 ods. 4 ústavy a právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu porušené boli. Uznesenia zrušil.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € a právo na náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: PL. ÚS 35/03, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 314/2011, I. ÚS 235/03, I. ÚS 15/02, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 58/98, II. ÚS 249/2011, II. ÚS 209/04, II. ÚS 174/04, II. ÚS 9/00, II. ÚS 5/03, III. ÚS 23/00, III. ÚS 199/08, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07, III. ÚS 209/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, III. ÚS 402/08, III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07, III. ÚS 75/01, III. 651/2014, IV. ÚS 115/03, IV. ÚS 1/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 42/09.</p> <p>ESEP: Georgidias c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998, Beer proti Rakúsku 2004, Baumann proti Rakúsku 2001, Dombo Beheer B. V. proti Holandsku 1993, Ankerl proti Švajčiarsku 1996, Komanický proti Slovensku 2002.</p>

Nálezy – priet’ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 500/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Lubomír Dobřík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>25. novembra 2014</p>

dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o návrhu na ochranu osobnosti z roku 1998, po právoplatnosti nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 217/03 z 18. februára 2004.
ratio decidendi	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil ústavný súd tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že napadnuté konanie možno považovať po vecnej stránke za zložitejšie (žalobný petit bol viackrát menený, menil sa okruh účastníkov konania). Doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania však ústavný súd nemôže pripísať len na vrub faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Po právnej stránke ide o vec, ktorá patrí k štandardnej agende všeobecných súdov a nie je právne zložitá.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd zistil, že k dĺžke posudzovaného konania podstatne neprispeli okolnosti na strane sťažovateľa.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že trvanie napadnutého konania 10 rokov a 8 mesiacov, z toho na okresnom súde 8 rokov a 8 mesiacov po právoplatnosti už uvedeného nález ústavného súdu, je už samo osebe neprimerané. Ústavný súd zistil aj obdobie nečinnosti okresného súdu. Okresný súd bol v období od 7. februára 2008 do 22. januára 2013 dlhodobo nečinný, keď urobil iba jeden úkon (vyžiadal dva spisy od Okresného súdu Dolný Kubín). Ústavný súd zdôraznil, že časť konania sa vykonávala na Okresnom súde Dolný Kubín a po reorganizácii okresných súdov na Okresnom súde Námestovo, čo však neospravedlňuje vzniknuté prieťahy v konaní. Ústavný súd konštatoval, že neefektívna činnosť okresného súdu mala rozhodne vplyv na doterajšiu dĺžku konania.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Ústavný súd neprikázal okresnému súde aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, z dôvodu, že okresný súd vo veci rozhodol rozsudkom z 2. mája 2014 a v súčasnosti sa vec nachádza na odvolacom súde.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	III. ÚS 607/2014
sudca spravodajca	Jana Baricová
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	16. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o ich návrhu na vydanie nehnuteľností z dôvodu uplatnenia reštitučného nároku v zmysle zákona o mimosúdnych rehabilitáciách z roku 1991. Konanie nebolo ku dňu podania sťažnosti právoplatne skončené.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že nehnuteľnosť sa nachádza na území Slovenskej republiky, pričom sťažovatelia ako účastníci konania sa dlhú dobu zdržiavali v zahraničí a aj niektorí účastníci na strane odporcov majú trvalé bydliská v zahraničí. V súvislosti s uvedeným ústavný súd z vecného hľadiska pripustil,</p>

	<p>že ide o zložitejšie konanie aj vzhľadom na nutnosť vyhotovovania prekladov a doručovania zásielok do zahraničia, čo však na druhej strane okresný súd nezbavuje zodpovednosti za stav napadnutého konania v čase rozhodovania o sťažnosti ústavným súdom. Objektívnou okolnosťou, ktorá taktiež prispela k dĺžke konania, bolo aj úmrtie odporkyne v šiestom rade žijúcej v zahraničí a zisťovanie okruhu dedičov po nej. Podľa názoru ústavného súdu predmetné konanie po právnej stránke nie je zložité, tvorí súčasť štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, pričom v súčasnosti už existuje dostatok stabilizovanej judikatúry upravujúcej postup pri rozhodovaní uvedených sporov.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov ako účastníkov konania, ústavný súd konštatoval, že aj sťažovatelia majú určitý podiel na spomalení priebehu napadnutého konania, a to najmä v období od 20. októbra 1991 do 3. septembra 1999, keď ich právny zástupca opakovane okresný súd informoval o neprítomnosti sťažovateľov na území Slovenskej republiky v dôsledku ich „dlhodobého misijného pobytu v USA“, pričom v podaní z 3. septembra 1999 okresnému súdu oznámil, že nemá vedomosť o tom, kde sa sťažovatelia nachádzajú a že už viac ako rok s nimi nebol v kontakte. Uvedenú okolnosť, rovnako ako aj rozšírenie návrhu o ďalších odporcov až po ôsmich a následne po dvanástich rokoch a zmenu žalobného návrhu v roku 2013, ústavný súd pripísal na ťarchu sťažovateľov ako nepripravenosť na vedenie súdneho sporu a zohľadnil ich pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia, rovnako ako okolnosť, že štyri pojednávania boli odročené z dôvodov na strane sťažovateľov.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Jurisdikcia ústavného súdu sa vzťahuje na obdobie po 15. februári 1993, teda od nadobudnutia účinnosti zákona o ústavnom súde. Bez zreteľa na vznik právomoci ústavného súdu v rámci posúdenia základnej otázky, či sa vec sťažovateľky prerokovala na okresnom súde v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd už konštantne prihliada aj na dobu, ktorá v konaní uplynula v období do 15. februára 1993. Ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu v prevažnej časti priebehu napadnutého konania charakterizovala nečinnosť a neefektívnosť. Neefektívnosť postupu okresného súdu je charakteristickou črtou pre takmer celý priebeh napadnutého konania, a preto ústavný súd nepovažoval za potrebné bližšie vymedzovať obdobia nečinnosti a hodnotiť konkrétne procesné úkony okresného súdu. Ústavný súd poukázal aj na významné pochybenie okresného súdu v súvislosti s rozsudkom zo 7. marca 2005 spojené s pochybením aj odvolacieho súdu a jeho rozsudkom z 3. októbra 2007, ktoré musel napraviť ústavný súd, ktorý nálezom z 20. októbra 2010 sp. zn. IV. ÚS 334/2010 napadnuté rozsudky zrušil a vec bola následne vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, čo nepochybne priebeh napadnutého konania významne spomalilo. Ústavný súd pripomenul, že personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní a že námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Z ústavnoprávneho hľadiska je neakceptovateľné, že konanie nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 23 rokoch od jeho začatia.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie spoločne a nerozdielne v sume 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>III. ÚS 605/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Jana Baricová</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a</p>	<p>nález – v časti vyhovené</p>

spôsob vybavenia	– v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	14. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v súvislosti s návrhom na rozhodnutie o zrušení zaistenia finančných prostriedkov na účte v banke. Sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania zločinu úverového podvodu za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s jeho podmieneným odložením na skúšobnú dobu 5 rokov. Zároveň bol sťažovateľovi uložený „probačný dohľad“ nad jeho správaním počas skúšobnej doby a bol zaviazaný nahradiť poškodenú škodu v sume 150 000 Sk (4 979,09 €). Po právoplatnom skončení uvedenej trestnej veci okresný súd nerozhodol o zrušení zaistenia peňažných prostriedkov na účte sťažovateľa v banke, ku ktorému došlo ešte v rámci prípravného konania.
ratio decidendi	<p>Aj napriek skončeniu trestnej veci náležitým zistením trestného činu a spravodlivým potrestaním jeho páchatel'a je nepochybné, že následným nerozhodnutím o zrušení zaistenia peňažných prostriedkov na účte v banke okresným súdom boli dotknuté práva sťažovateľa a s tým súvisiaca jeho právna istota.</p> <p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvým kritériom je právna a faktická zložitost' veci. Podľa názoru ústavného súdu nemožno rozhodovanie o vydaní príkazu, ktorým sa zruší zaistenie peňažných prostriedkov na účte v banke považovať za náročné. 2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd zistil, že sťažovateľ žiadnym spôsobom neprispel k predĺžovaniu trvania posudzovaného úseku konania všeobecného súdu. Naopak, v tomto smere bol sťažovateľ primerane aktívny. 3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukázal na to, že od nadobudnutia právoplatnosti konečného rozhodnutia v trestnej veci ako takej 21. februára 2008 do vydania príkazu, ktorým bolo zaistenie peňažných prostriedkov na účte v banke zrušené, t. j. do 4. septembra 2013, napadnutá etapa konania trvala viac ako 5 a pol roka pritom v tomto období žiaden úkon zo strany okresného súdu vykonaný nebol. Je ústavne neakceptovateľné, aby bol okresný súd napriek podnetom relevantnej strany trestného konania nečinný takú dlhú dobu, a to bez toho, aby mu bránila akákoľvek zákonná prekážka. <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy porušené bolo.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p> <p>Pretože k vydaniu príkazu, ktorým bolo zaistenie peňažných prostriedkov na účte v banke zrušené, došlo 4. septembra 2013, a právna neistota, sťažovateľa bola odstránená, požiadavka sťažovateľa na prikázanie okresnému súdu vo veci konať sa stala bezpredmetnou. Ústavný súd dodal, že primerané finančné zadosťučinenie nie je náhradou škody v zmysle ustanovenia čl. 46 ods. 3 ústavy a ani náhradou priamej škody, ku ktorej došlo v súvislosti s postupom orgánu verejnej moci.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	

spisová značka	III. ÚS 452/2014
sudca spravodajca	Eubomír Dobřík
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	27. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľky namietali porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a

	dohovoru postupom okresného súdu a krajského súdu v konaní o žalobe o plnenie zo zmluvy o nájme nebytových priestorov z roku 1992. Sťažovateľky majú v konaní procesné postavenie žalovaných v 3. a 4. rade.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, podľa názoru ústavného súdu nemožno vec považovať za právne ani skutkovo zložitú. Okresný súd a krajský súd vo vyjadrení k sťažnosti síce uviedli, že zo skutkového hľadiska ide o zložitejší spor, s čím sa ústavný súd čiastočne stotožňuje z dôvodu, že predmetom konania je náhrada investičných nákladov za obdobie rokov 1979 až 1982, resp. do roku 1988. Avšak doterajší zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub prípadnej faktickej náročnosti prerokovávanej veci. Ústavný súd súčasne nezistil, že by išlo o právne zložitú vec.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľiek ako účastníčok konania, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania podstatne neprispeli okolnosti na strane sťažovateľiek. Sťažovateľky bol v konaní aktívne a súčinnosťné.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu a krajského súdu. Ústavný súd poukázal na to, že trvanie napadnutého konania 22 rokov a 5 mesiacov je už samo osebe neprimerané. Ústavný súd zistil, že okresný súd rozsudkom z 23. augusta 2011 vo veci rozhodol tak, že žalobu zamietol. Z uvedeného vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde bolo v čase podania sťažnosti na ústavný súd už rozhodnuté. V čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, t. j. 17. marca 2014, už bol odstránený stav právnej neistoty v konaní na okresnom súde a k porušovaniu označeného základného práva už nedochádzalo.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že postup krajského súdu bol neefektívny, čo vyplýva z toho, že najvyšší súd zrušil uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Napokon ústavný súd poukázala na to, že trvanie napadnutého konania na krajskom súde 6 rokov a 3 mesiace je už samo osebe neprimerané.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené bolo. Krajskému súdu prikázal konať bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľkám priznal právo na náhradu trov konania. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p> <p>Vzhľadom na to, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené nebolo, ich sťažnosti nevyhovel. Sťažovateľky vo svojej sťažnosti žiadali o priznanie finančného zadost'učinenia v sume 12 500 € každej zo sťažovateľiek len voči okresnému súdu. Voči krajskému súdu si sťažovateľky finančné zadost'učinenie neuplatnili.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	

spisová značka	III. ÚS 549/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	27. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o jej návrhu na vydanie platobného rozkazu podanom v roku 2009.

ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, podľa názoru ústavného súdu už samotný charakter sporu vylučuje potenciálnu skutkovú a právnu zložitost' veci, ktorá by mohla mať v posudzovanom prípade vplyv na vznik zbytočných priet'ahov v konaní, najmä ak tieto priet'ahy boli spôsobené nečinnosťou súdu identifikovanou ústavným súdom pri preskúmaní obsahu spisu.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, nezistil ústavný súd také závažné skutočnosti, ktoré by signalizovali výraznejší podiel sťažovateľky na predĺžení konania narušením jeho plynulosti. Jediným identifikovateľným momentom pasivity sťažovateľky bolo nepredloženie substitučného splnomocnenia pre účely právneho zastupovania sťažovateľky, ktorá bola dôvodom na odročenie pojednávania, v porovnaní so zistenými obdobiami nečinnosti okresného súdu však ide o okolnosť zanedbateľného charakteru.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu a krajského súdu. Ústavný súd poukázal na to, že závažnými nedostatkami, ktoré narušili plynulosť konania, boli obdobia nečinnosti, v ktorých okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila závažná prekážka. Obdobia pasivity trvali v období od 17. januára 2011, do 10. októbra 2011, od 4. februára 2013 do 5. decembra 2014. Personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. Námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Doterajšiu dobu konania vedeného pred okresným súdom (viac ako päť rokov) nemožno považovať za ústavne akceptovateľnú.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 1 500 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p>Konanie bolo v čase rozhodovania ústavného súdu pred okresným súdom meritórne skončené, preto ústavný súd príkaz konať vo veci sťažovateľky v náleze neformuloval.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	III. ÚS 578/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o jej návrhu na ochranu osobnosti, poskytnutie primeraného zadosťučinenia a náhradu nemajetkovej ujmy z roku 1996. Sťažovateľ namietal neprimeranú dobu konania predstavujúcu ku dňu podania sťažnosti 18 rokov bez právoplatného rozhodnutia veci.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala záver o právnej alebo skutkovej zložitosti veci.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd zistil určité okolnosti signalizujúce podiel sťažovateľa na narušení plynulosti konania, v porovnaní so zistenými nedostatkami v postupe konajúceho súdu však išlo o podiel nepatrný. Ústavný</p>

	<p>súd mal v tomto smere na mysli viaceré neúčasti sťažovateľa na určených termínoch pojednávania</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že závažnými okolnosťami, ktoré narušili plynulosť konania vo veci sťažovateľa, boli jednak pasivita okresného súdu prejavujúca sa obdobia nečinnosti, v ktorých okresný súd nekonal bez toho, aby mu v tom bránila zákonná prekážka, ako aj jeho neefektívna činnosť majúca negatívny dopad na plynulosť posudzovaného konania. Pasivitu okresného súdu zistil ústavný súd v období od 4. augusta 1997 do marca 1998, od 23. marca 2001, do 7. novembra 2001, od 5. novembra 2002 do 11. mája 2005, od 29. júna 2005 do novembra 2006, od 29. júna 2007 do decembra 2007, od apríla 2008 do 19. januára 2009. Hrubú neefektívnosť postupu okresného súdu potvrdzujú štyri rozhodnutia nadriadeného súdu, ktorými odvolací súd štyrikrát zrušil prvostupňové rozsudky okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie s vážnou výhradou týkajúcou sa nedostatku odôvodnenia, spolu s takzvanými opomenutými dôkazmi. Ústavný súd zdôraznil, že už celková doba doterajšieho konania predstavujúca viac 18 rokov sama osebe signalizuje závažné porušenie požiadaviek vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj ústavnú neakceptovateľnosť vo vzťahu k základnému právu sťažovateľa zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli. Okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	

spisová značka	III. ÚS 644/2014
sudca spravodajca	Rudolf Tkáčik
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	3. marca 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o jej návrhu z roku 2008. Sťažovateľ žaloval Slovenskú republiku zastúpenú Ministerstvom spravodlivosti SR pre nesprávny úradný postup súdneho exekútora znehodnotením pohľadávky navrhovateľa v súvislosti s konkurzným konaním.
ratio decidendi	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd pripustil, že dĺžka konania mohla byť závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci, hoci obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva. Napriek uvedenému ďalej dodal, že samotnou skutkovou a právnou zložitou prerokovávanej veci však nie je možné ospravedlniť doterajšiu dĺžku napadnutého konania.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľove početné (celkom 4) procesné návrhy na zmenu petitu žaloby v priebehu konania, čiastočne prispeli k doterajšej dĺžke napadnutého konania, pričom jeden z týchto návrhov sťažovateľa bol doručený priamo na pojednávaní, ktoré bolo potrebné z uvedeného dôvodu odročiť. Sťažovateľovi však nemožno vyčítať to, že využil svoje právo podať opravný prostriedok — odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o pripustení vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (doručené okresnému súdu</p>

	<p>8. augusta 2011), na druhej strane je však potrebné poukázať na to, že ústavný súd vo svojich rozhodnutiach už viackrát vyslovil, že v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníkom konania neznáša zodpovednosť za predĺženie konania oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci V súlade s touto judikatúrou preto dobu potrebnú na rozhodovanie súdov (aj odvolacieho) o procesných návrhoch sťažovateľa, ktoré prispeli k doterajšej dĺžke napadnutého konania, ústavný súd zohľadnil pri stanovení výšky finančného zadosťučinenia, ktoré sťažovateľovi týmto nálezom priznal.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd zistil a identifikoval len jedno obdobie neodôvodnenej nečinnosti v celkovom trvaní približne dvadsaťštyri mesiacov. Aj keď postup okresného súdu v nasledujúcom období bol v zásade plynulý, bez evidentnej nečinnosti, vychádzajúc z doterajšej dĺžky napadnutého konania a štádia, v ktorom sa nachádza, je nutné konštatovať, že konanie ako celok je poznačené nesústredenou a neefektívnou činnosťou.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli. Okresnému súdu prikázal vo veci konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 700 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.